

Viivi Kekäläinen

LA CORRUPCIÓN – UN MIEMBRO DE LA FAMILIA

Korruptiokokemukset meksikolaisten arkielämässä 1960–2020

Kandidaatintutkielma
Historian ja etnologian laitos
Jyväskylän yliopisto
13.5.2021

SISÄLLYS

1 Johdanto	3
1.1 Tutkimuksen aihe ja tutkimuskysymykset.....	3
1.2 Aineisto ja tutkimuskirjallisuus.....	4
1.3 Metodit ja lähdekritiikki.....	4
1.4 Tutkimusetiikka.....	7
2 Aiheen taustoitus	8
2.1 Korruption määritelmä.....	8
2.2 Aikaisempi tutkimus.....	13
2.3 Meksiko ja korruptio.....	15
3 Haastattelujen analyysi	16
3.1 Haastattelukysymykset ja haastattelujen toteutus.....	16
3.2 Haastattelutulokset.....	17
3.3 Haastattelutulosten analyysi.....	18
3.4 Haastattelutulokset suhteessa tutkimuskirjallisuuteen.....	22
4 Päätäntö	23
5 Lähteet	25
LIITTEET	27
Liite 1. Alkuperäinen haastattelulomake.....	27
Liite 2. Käännetty haastattelulomake.....	28

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen aihe ja tutkimuskysymykset

Kandidaatintutkielmani käsittelee korruptiokokemuksia Meksikossa vuosina 1960–2020. Keskityn tutkimaan niin sanottujen tavallisten kansalaisten kokemuksia siitä, miten valtiossa esiintyvä korruptio näkyy ja vaikuttaa kansalaisten arkielämään. Korruptiotutkimusta tehtäessä on tärkeää määritellä korruptio käsitteenä. Sen lisäksi, että on olennaista erotella muun muassa poliittinen korruptio muusta korruptiosta, tulee ottaa huomioon myös käsitteen kehittyminen ja siinä mahdollisesti tapahtuvat muutokset. Korruptio on todennäköisesti ollut osana yhteiskuntia jokaisella historiallisella ajanjaksolla, mutta se on muuttanut ja muuttaa yhä muotoaan yhteiskuntien kehittyessä.¹ Korruptio on tyypillisesti määritelty vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttönä, ja tätä yksinkertaista määritelmää noudatan myös omassa tutkimuksessani.²

Tutkimustani varten olen kerännyt haastatteluaineiston, jonka pohjalta vastaan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1. Kokevatko meksikolaiset korruptiota arjessaan?
2. Miten korruptio vaikuttaa yksilön elämään sekä mahdollisuuksiin edetä elämässään?

Ensimmäisen kysymyksen kohdalla tulen pohtimaan myös sitä, miten usein mahdollista korruptiota koetaan, sekä mistä mahdolliset eroavaisuudet eri paikkakuntien sekä ikäluokkien välillä johtuvat. Toinen kysymys keskittyy korruption vaikutuksiin yksilön elämässä, ja myös tämän kysymyksen kohdalla erittelen vastauksia ja pohdin syitä niin eroavaisuuksille kuin yhtäläisyyksillekin. Tarkemmin katsottuna ”elämässä etenemisellä” painotan erityisesti opinnoissa ja uralla etenemistä.

Meksikoon liittyvää korruptiotutkimusta on tehty laajasti ja merkittäviksi tutkijoiksi on noussut esimerkiksi Stephen Morris ja Joseph L. Klesner, sekä kansainväliseltä kentältä jo varhain 1960-luvulla korruptiota tutkinut Samuel Huntington. Kansainvälisen tutkimuskentän rinnalta löytyy myös suomalaisia tutkijoita, esimerkiksi Teuvo Pohjolainen ja Ari Salminen.³

---

¹ Clammer, 2012, 114.

² Korruptio-käsitteen laajempaa määrittelyä luvussa 2.1.

³ Morris, (2009). *Political corruption in Mexico. The Impact of Democratization*. Boulder, Colorado. Lynne Rienner Publishers.; Morris and Klesner. “Corruption and Trust: Theoretical Considerations and Evidence From Mexico.” *Comparative Political Studies* 43, no. 10 (October 2010): 1258–85.; Morris, (2013). Drug trafficking, corruption, and violence in Mexico: mapping the linkages. *Trends Organ Crim* 16, 195–220.; Huntington, (1968). *Political order in changing societies*. Yale University Press.; Pohjolainen, (2012). *Korruptio, laki ja etiikka*. Teoksessa *Julkista - yksityistä; millaisissa rakenteissa?* Acta Wasaensia no 265. Oikeustiede 11 Julkisoikeus. Vaasa: Vaasan yliopisto, 366–377.; Salminen, A. (2018). *Rehellisyys maan perii. Tutkimus hyvästä hallinnosta ja korruption torjunnasta*. Helsinki: Edita.

Yhteiskuntatieteilijä Bo Rothstein sekä tutkija Lucy Koechlin ovat tehneet kattavaa tutkimusta korruptioon liittyen, joka auttaa hahmottamaan tutkimuskenttää kokonaisvaltaisesti.⁴ Kansainvälisen kentän tutkimus on useimmiten keskittynyt etenkin poliittiseen korruptioon, jolloin korruption antropologinen viitekehys on jäänyt vähemmälle huomiolle.⁵ Tutkimukseni tavoitteena on kerätä ja sanoittaa ihmisten korruptiokokemuksia ja tuoda korruption vaikutuksia näkyväksi. Pyrin myös tuomaan ilmi merkityksiä, joita haastateltavat antavat korruptiolle ja sen vaikutuksille. Näin on mahdollista sanoittaa korruption vaikutusten merkittävyys meksikolaisten arkielämässä.

1.2 Aineisto ja tutkimuskirjallisuus

Alkuperäisaineistoni koostuu neljästätoista haastattelusta, jotka on kerätty eri ikäisiltä henkilöiltä eri puolilta Meksikoa.⁶ Haastatteluaineisto koostuu vastauksista neljään kysymykseen, jotka kartoittavat haastateltavien korruptiokokemusta heidän elämänsä aikana. Tästä johtuen tutkimuksen aikarajaus muodostuu haastateltavien ikähaarukasta. Vanhin haastateltavista on syntynyt vuonna 1945, joten aikarajauksena toimivat vuodet 1960–2020, jotka kattavat ajan vanhimpien haastateltavien nuoruudesta aina nuorimpien haastateltavien varhaisaikuisuuteen.⁷ Aikarajasta tukee Meksikossa esiintyvän korruption lisääntyminen 1960-luvulta lähtien, jolloin etenkin julkisten varojen väärinkäyttö lisääntyi ja huumerahat nousivat markkinoille.⁸ Alkuperäisaineistoani tukee korruptiotutkimukseen keskittyvä tutkimuskirjallisuus. Hyödynnän etenkin Stephen Morrisin tekemää tutkimusta liittyen Meksikon poliittiseen korruptioon, sekä luvussa 1.1 mainitsemiä tutkijoiden tutkimuksia korruptiotutkimuksen kentältä.⁹

1.3 Metodit ja lähdekritiikki

Ensisijaisena tutkimusmetodina käytän haastattelumenetelmää. Se mahdollistaa arkikokemusten sanallistamisen ja tuo ilmi, miten korruptiokokemukset näkyvät meksikolaisten arjessa. Haastattelukysymysten muotoilussa olen hyödyntänyt niin sanottua suppilotekniikkaa, jossa kysymykset etenevät yleisluontoisista yksityiskohtaisempiin.¹⁰

---

⁴ Ks. esim. Rothstein, 1998 ja Koechlin, 2013.

⁵ Ks. esim. Barcham, M., Hindess, B. & Larmour, P. 2012; Koechlin, L., 2013; Mendilow, P. & Peleg. I., 2014; Morris, 2009, 2010, 2013; Salminen, A., 2018.

⁶ Ks. liitteet.

⁷ Haastateltavat syntyneet aikavälillä 1945-1998.

⁸ Morris, 2013, 205.

⁹ Morris, 2009 & 2010 & 2013.

¹⁰ Viitanen, 2011, 49. Viitanen pohjaa metoditeoriaansa teokselle Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2004). *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Yliopistopaino.

Haastattelumenetelmällä kerätyllä aineistolla pääsee parhaiten käsiksi siihen, miten korruptiokokemusta representoidaan, sanallistetaan ja miten se on ihmisten arjessa merkityksellistetty. Haastattelumenetelmään liittyy kuitenkin paljon lähdekriittisiä huomioita, jotka vaikuttavat niin tutkimuksen toteutukseen kuin myös tutkimustuloksiin.

Tutkimukseni on käytännössä muistitietotutkimusta (engl. *oral history*), jonka päämääränä on virallisista asiakirjoista rakentuvan historian haastaminen tai täydentäminen muistinvaraisella tietoaineksella. Tämä mahdollistaa myös sellaisten tahojen tai ryhmien ääneen pääsyn, joiden ääni ei tavallisesti kuulu asiakirjojen sivuilla ainakaan sellaisenaan.¹¹ Tässä tutkimuksessa tuo taho on ryhmä oletettavasti ”tavallisia” meksikolaisia henkilöitä.¹² Muistitietotutkimus on syntynyt pyrkimyksestä laajentaa erilaisia menneisyyden tulkintoja ja vallitsevia totuuksia. Tutkimuksen kiinnostuksen kohteena ovat etenkin kansainvälisesti olleet erityisesti erilaiset pienet ilmiöt ja näkökulmat, kuten arki, sekä unohdetut ja sellaiset yhteisöt, joiden olemassaoloa ei ole välttämättä aiemmin dokumentoitu.¹³

Muistitietotutkimus juontaa juurensa entisten siirtomaiden jälkikolonialistiseen historiankirjoitukseen ja toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan, jolloin haluttiin kerätä aineistoa ihmisten traumaattisista kokemuksista. Erityisesti Afrikassa siirtomaiden jälkikolonialistisen historiankirjoituksen on katsottu perustuvan juuri suulliseen traditioon ja muistitietoon, sekä monien marginalisoitujen ryhmien, kuten lasten, naisten, työväen ja potilaiden, sosiaalisten ympyröiden ja arkielämän hahmottamiseen. 1970-luvulta lähtien muistitietotutkimuksen prioriteettina on ollut keskittyä pohtimaan tiedon luonnetta ja ihmisen tapaa muistaa asioita – sisältäen myös ihmisten tavan olla muistamatta. Sen myötä tutkimuskohteena on korostunut myös yksilön menneisyyttä koskevan tutkimuksen ja ymmärryksen arvokkuus ja ainutkertaisuus.¹⁴

Muistitietotutkimuksella on omat erityisyytensä, painotuksensa ja ajalliseen kontekstiin kiinnittyvät tapansa kaikkialla, missä tutkimusta tehdään. Tutkimus on rantautunut Suomeen useaa eri tietä, ja Suomessa edellämainittuja erityisyyksiä ja painotuksia ovat olleet 1980-luvun historialiikkeen perintönä tehdyt tutkimukset, etnologian halbwachsilaisuus ja sisällissotaan

---

¹¹ Koskivirta, Eilola & Lindman, 2017, 193-194.

¹² Tavallisella viittaan henkilöihin, joilla ei ole esimerkiksi merkittävää poliittista asemaa tai muuta erityisluokittelua.

¹³ Fingerroos, Haanpää, Heimo & Peltonen, 2006, 27.

¹⁴ Koskivirta, Eilola & Lindman, 2017, 193-194.

liittyvä akateeminen tutkimus. Tutkimussuuntaus sai sijaa etenkin työväen muistitietotutkimushankkeiden, kuten Jorma Kalelan kirjoitusten ja Paperiliiton historiahankkeiden myötä. 1980-luvun puolivälin jälkeen Paperiliiton historia toteutettiin kahtena hankkeena, jotka tuottivat Kalelan kirjoittamat teokset *Taistojen taipaleelta. Paperityöläiset ja heidän liittonsa* (1981) sekä *Näkökulmia tulevaisuuteen. Paperiliiton historia 1944–1986* (1986).¹⁵

Suomalainen muistitietotutkimus nojaa melko vahvasti italialaiseen Alessandro Portelliin, joka on kansainvälisesti arvostettu muistitiedon ja kirjallisuuden tutkija.¹⁶ Portellin klassikkoartikkelia ”Mikä tekee muistitietotutkimuksesta erityisen?” käsitellään kattavasti Outi Fingerroosin, Riina Haanpään, Anne Heimon ja Ulla-Maija Peltosen toimittamassa teoksessa *Muistitietotutkimus. Metodologisia kysymyksiä* (2006). Artikkelin alkuperäinen versio ”Sulla specificità della storia orale” ilmestyi vuonna 1979 *Primo Maggio* -lehdessä Milanossa. Artikkelissa Portelli nostaa esiin muistitietotutkimuksen perustavia kysymyksiä lähteiden suullisuudesta ja suullisten lähteiden luotettavuudesta, kerronnallisuudesta, subjektiivisuudesta ja objektiivisuudesta, historian tuottamistavoista, tapahtumista ja niiden merkityksistä kokijoilleen. Portelli tuo esille sen, että haastattelutilanne on sekä vuorovaikutustilanne että oppimistilanne, jossa muistelijalla on sellaista tietoa, jota meillä ei vielä ole.¹⁷

Muistitietotutkimuksessa vähintään periaatteen tasolla tutkijaa ja tutkittavia yhdistää tarve kertoa tutkittavina olevista asioista. Etenkin henkilökohtaisia ja arkoja aiheita – kuten korruptiota – käsitellessä tutkittavien reagointia saattaa olla vaikea ennakoida. Osa saattaa kannattaa asioiden käsittelyä avoimesti, ja osa saattaa sulkeutua ja reagoida vaikenemalla.¹⁸ Onkin tärkeää ottaa huomioon se, että haastateltavat kertovat vain sen, minkä itse haluavat. On mahdollista, että joitain seikkoja jätetään sanomatta ääneen, jolloin se vaikuttaa suoraan tutkimuksen lopputulemaan. Tässä tutkimuksessa pyrin huomioimaan aiheen sensitiivisyyden kysymysten muotoilulla, sekä vastauksia analysoidessa huomioin myös ne seikat ja vaihtoehtoiset vastaukset, jotka on mahdollisesti jätetty sanomatta. Tavoitteenani oli tehdä kysymyksenasettelusta mahdollisimman neutraali, jotta kysymyksistä ei välittyisi liian uteleva,

---

¹⁵ Fingerroos, Haanpää, Heimo & Peltonen, 2006, 14–17.

¹⁶ Fingerroos, Haanpää, Heimo & Peltonen, 2006, 20.

¹⁷ Fingerroos, Haanpää, Heimo & Peltonen, 2006, 20.

¹⁸ Koskivirta, Lindman & Eilola, 2017, 194.

syylittävä, epäkunnioittava tai ohjaileva sävy. On tärkeää pitää mielessä, että tutkija on aina vastuussa tekemästään tulkinnasta, joka saattaa poiketa tutkittavien omista käsityksistä.¹⁹

Aiheen herkkyyden lisäksi tulkintoihin on osaltaan vaikuttanut myös jonkinasteinen kielimuuri. Tutkittavat ovat vastanneet omalla äidinkielellään espanjaksi, ja tulkinnat on tehty viimeisen viiden vuoden aikana muodostuneella kielitaidollani.²⁰ Lähdekriittisesti on olennaista pohtia sitä, miten haastateltavat muistavat asioita, sekä mitä he ylipäätään haluavat muistaa. On pidettävä mielessä, että todellisuus on sosiaalinen ja kulttuurinen konstruktio. Tämä tarkoittaa sitä, että todellisuus on sitä, millaiseksi ihmiset sen uskovat – tämän lisäksi todellisuuskäsitykset eroavat kulttuurien välillä sekä muuttuvat myös ajassa.²¹

Tutkimusta tehdessä olen pohtinut myös niin kutsuttua haastattelijan dilemmaa: olenko minä oikea henkilö haastattelemaan?²² Meksikon korruptio ei vaikuta ainakaan suoranaisesti omaan elämääni, enkä tunne meksikolaista kulttuuria perin pohjin. Verrattuna moniin haastateltaviin olen myös iältäni erittäin nuori, ja tulen hyvin erilaisesta yhteiskunnallisesta asemasta. Yhteistyö tutkijan ja tutkittavien välillä saattaa vaikeutua, jos tutkittavat näkevät tutkijan olevan kiinnostunut vääristä asioista.²³ On mahdollista, että haastattelevat ovat kokeneet asemiani jollain tapaa vääränlaiseksi (huomioiden ikä, sukupuoli, asiantuntijuus), joka on saattanut vaikuttaa siihen, millaista informaatiota he ovat päättäneet jakaa. Toisaalta erilainen asemani voi myös helpottaa aiheesta puhumista: haastateltavat ovat pystyneet jakamaan kokemuksiaan henkilölle, joka ei ole sidoksissa valtion tilanteeseen.

1.4 Tutkimusetiikka

Tutkimuksessani yhdistyvät kaksi teemaa, joista johtuen lähdekriittiset ja tutkimuseettiset kysymykset tulee huomioida aktiivisesti läpi tutkimuksen. Tutkimuseettisistä huomioista tärkeimpänä tutkimuksessani on haastateltavien anonymiteetin turvaaminen. Henkilötietojen suoja on määritelty EU:n perusoikeuskirjassa itsenäiseksi perusoikeudeksi. Keväällä 2016 hyväksyttiin EU:n yleinen tietosuojasetus, joka ohjaa kaikkea henkilötietojen käsittelyä EU:n jäsenvaltioissa, koskien myös tieteellistä tutkimustoimintaa. Henkilötiedoiksi lasketaan kaikenlaiset luonnollista henkilöä tai hänen ominaisuuksiaan tai elinolosuhteitaan kuvaavat

---

¹⁹ Koskivirta, Lindman & Eilola, 2017, 194.

²⁰ Eurooppalaisen viitekehyksen mukaan taitotasot C1-C2.

²¹ Koskivirta, Lindman & Eilola, 2017, 191.

²² Rossi, 2009.

²³ Koskivirta, Lindman & Eilola, 2017, 197.

merkinnät, jotka voidaan tunnistaa häntä tai hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa eläviä koskeviksi.²⁴ Tässä tutkimuksessa näitä tietoja ovat haastateltavien yhteystiedot, sisältäen nimen, syntymävuoden, ammatin ja asuinpaikkakunnan. Tietoja on käytetty ainoastaan mahdollistamaan haastatteluaineiston analyysiä, eikä haastateltavien henkilötietoja sisällytetä tutkimukseen sellaisenaan millään tapaa.

Antti Häkkisen ja Mikko Salasuon toimittama artikkelikokoelma *Salattu, hävetty, vaiettu. Miten tutkia piilossa olevia ilmiöitä* (2015) pohtii tutkimusetiikalle olennaisesti sitä, millaisia aineistoja ja menetelmiä on sopivaa käyttää eettisesti hankalien aihepiirien tutkimisessa. Tekstit korostavat sitä vastakkainasettelua, jonka tutkittavaan aiheeseen liittyvät tabut, sensitiivisyysvaatimukset ja toisaalta arkojen asioiden esilletuonnin tärkeys, sekä tutkijaan kohdistuvat ennakkoluulot ja painostus muodostavat. Häkkinen ja Salasuo tuovat esiin tälle tutkimukselle olennaisen huomion siitä, miten vieraan kulttuurin analyysissä asianmukainen kunnioitus ja poliittinen korrektius voivat saada historioitsijan harkitsemaan joidenkin tulkintojensa julkaisematta jättämistä.²⁵

Ensisijainen kulttuurituntemukseni Meksikosta on osaltaan helpottanut tutkimuksen toteuttamista, ja onkin otettava huomioon, että sekä kiinnostus yksilöiden aseman ja oikeuksien tutkimukseen että huoli yksilön oikeuksien ja yksityisyyden suojaamisesta, ovat kulttuurisidonnaisia. Ne representoivat länsimaisia intressejä ja arvoja, jotka nykypäivänä ovat laajalle levinneitä, mutta eivät siltikään universaaleja.²⁶ Loppukädessä on jokaisen tutkijan pohdittava itse, milloin on syytä rajoittaa jollain tapaa tutkimustulosten esittämistä ja julkaisemista.

2 AIHEEN TAUSTOITUS

2.1 Korruption määritelmä

Korruptio käsitteenä voi olla hankala ymmärtää ilman tarkkaa määrittelyä ja toisaalta se voidaan määritellä hyvin monella tapaa. Tästä syystä korruptiotutkimusta tehdessä on tärkeää määritellä se, mitä tutkimuksessa tarkoitetaan korruptiolla. Tarkan määrittelyn rooli korostuu

---

²⁴ Kokko, *Henkilötiedot ja tieteellinen tutkimustoiminta*, teoksessa Koskivirta, Eilola & Lindman, 2017, *Historiantutkimuksen etiikka*.

²⁵ Häkkinen & Salasuo, 2015, 35.

²⁶ Koskivirta, Eilola & Lindman, 2017, 197.

tässä tutkimuksessa siitäkkin syystä, että hyödynnän tutkimuskirjallisuutta useasta eri maasta ja usealla eri kielellä, joiden välillä voi olla huomattaviakin eroja.

Tätä tutkimusta ajatellen on tärkeää huomioida valtioiden väliset erot. Yhtäläisyydet ja eroavaisuudet mahdollistavat tarkoituksenmukaisen käsitteen määrittelyn. Seuraavaksi käsittelen lähteitä, joiden perusteella korruptio on pitkälti valtion rakenteisiin sekä toimintaan liittyvää, mutta purkautuu yksilötasolle, jolloin se tulee näkyväksi myös arkielämässä. Käsitettä määriteltäessä onkin tärkeää kartoittaa tutkimuksen näkökulma suhteessa korruptioon, ja huomioida niin käsitteen käyttäjän kuin vastaanottajan asema ja mahdolliset ennakkokäsitykset korruptiosta ja sen ilmenemisestä. Tässä tutkimuksessa korruptiolla viitataan vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttöön.

Meksikon valtion ylläpitämä sivusto *Gobierno de México* on määritellyt korruption vallan väärinkäyttönä henkilökohtaista etua hakien. Heidän määritelmässään korruptio on jaettu korkean tason korruptioksi, matalan tason korruptioksi ja poliittiseksi korruptioksi. Korkean tason korruptiolla viitataan valtion hallinnossa tapahtuvaan korruptioon, jonka avulla esimerkiksi korkean tason poliitikot saavat henkilökohtaista hyötyä kansan kustannuksella. Matalan tason korruptiolla tarkoitetaan esimerkiksi osavaltioissa tapahtuvaa korruptiota, joka vaikeuttaa sairaaloiden, koulujen ja muiden instituutioiden toimintaa. Poliittinen korruptio määritellään poliittisen aseman väärinkäyttönä.²⁷

Suomen Kuntaliitto määrittelee käsitteen korruption hieman vastaavalla tavalla: ”Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla *lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa*. Korruption erilaisia esiintymismuotoja voivat olla esimerkiksi virka-aseman väärinkäyttö, lahjonta sekä lahjusten lupaaminen, pyytäminen ja ottaminen, luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö, huonon hallinnon suojeleminen ja salailu, uhkailu ja väkivallalla pakottaminen sekä epäasiallisten keinojen käyttäminen alaisiin.”²⁸

Hallintotieteen emeritusprofessori Ari Salminen tuo esiin yleispätevän näkökulman siitä, miten useimmiten korruptiolla viitataan vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttöön.²⁹ Salmisen

---

²⁷ Gobierno de México, 2013.

²⁸ Suomen Kuntaliitto, 2019.

²⁹ Salminen, 2018, 36.

tutkimustyö on keskittynyt etenkin hallintotieteen oppihistoriaan, vertailumenetelmään, hyvinvointivaltion analyysieihin ja hallinnon ja johtamisen etiikkaan. Hänen tutkimuksensa *Rehellisyys maan perii – Tutkimus hyvästä hallinnosta ja korruptiosta* käsittelee nimensä mukaisesti näitä teemoja ja keskittyy etenkin hallinnon ja johtamisen etiikkaan.

Salminen tuo heti tutkimuksensa alussa esille käsitteen määrittelyn tärkeyden. Käsitteiden tarkoitus on jäsentää, yhtenäistää ja yksinkertaistaa tietämystä.³⁰ Tämän lisäksi käsitteiden määrittely tutkimuksen alussa mahdollistaa sen, että aihe säilyy selkeärajausena kokonaisuutena läpi tutkimuksen. Näin myös lukijan on mahdollista ymmärtää paremmin myöhemmin käsiteltävät ongelmat sekä niiden tulkinnat. Korruption määrittely voi olla ajoittain hankalaa, sillä siihen vaikuttavat monet seikat eri yhteiskunnissa. Huomioitavia asioita ovat esimerkiksi kieli ja kulttuuri, käsitteen käyttäjä ja vastaanottaja, sekä konteksti, jossa korruptiosta puhutaan. Salminen korostaa korruption määrittelyssä apukäsitteiden käyttöä. Ne helpottavat käsitteen määrittelyä, sillä tieteellinen tutkimus ei pääse aina yksimielisyyteen etiikkaa kuvaavista käsitteistä.³¹

Määrittelynsä korruptiolle Salminen pohjaa latinankieliseen sanaan *corrumpere*, mikä tarkoittaa henkilön, ja erityisesti hänen luonteensa turmelemista. Käsite tarkoittaa jonkin fyysistä turmelemista, epäjärjestykseen saattamista, tai jonkun lahjomista väärän valan tekemisestä tai epärehellisyyteen saattamista. Korruption katsotaan kuvaavan moraalista rappeutumista, henkistä rappiota ja lahjonnan rehottamista.³² Hän tuo esille myös Teuvo Pohjolaisen määritelmän korruptiosta yleiskäsitteenä, josta erotetaan rikollinen toiminta, rakenteellinen korruptio ja muu lainvastainen menettely, silloin kun kyseessä ovat valta-aseman väärinkäytökset tai välittömän henkilökohtaisen edun nimissä.³³

Stephen Morrisin ja Joseph Klesnerin artikkelissa *Corruption and Trust: Theoretical Considerations and Evidence from Mexico* keskitytään poliittiseen korruptioon ja korruptiota käsitellään luottamuksen käsitteen kautta, joka on olennainen käsite kaikissa demokraattisissa järjestelmissä. Morris ja Klesner määrittelevät luottamuksen sekä korruption syynä että seurauksena. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että luottamuksen puute esimerkiksi hallintoa

---

³⁰ Salminen, 2018, 24.

³¹ Salminen, 2018, 25.

³² Salminen, 2018, 35.

³³ Pohjolainen, 2012, 366, 371.

kohtaan saa ihmiset toimimaan oman etunsa mukaisesti.³⁴ Artikkelit tuo ilmi myös sen, miten korkean korruption valtioissa sitä siedetään paremmin, sillä siihen on totuttu. Tämä saattaa vaikeuttaa korruption määrittelemistä, sillä korruption siedettyneet valtiot eivät välttämättä näe korruptiota niin suurena ongelmana, kuin taas valtiot, jotka eivät kärsi korkeasta korruptiosta. Morrisin ja Klesnerin mukaan korruption ja luottamuksen välinen suhde on oikeastaan vain eräänlainen yksittäinen käsitys korruptiosta.³⁵ Tämä johtaa eroihin yksilöiden välillä. Onkin olennaista pohtia, että eroaako yksilöiden suhtautuminen korruption, koska käsitys korruptiosta eroaa, tai eroaako käsitys korruptiosta, sillä yksilöiden suhtautuminen korruption eroaa. Muun muassa tällaisen pohdinnan avulla on mahdollista tuottaa täsmällisempiä määritelmiä korruptiolle.

Philip Berntssonin ja Lukas Kimbergin tutkimus keskittyy Morrisin ja Klesnerin tapaan poliittiseen korruption. He käsittelevät erityisesti vaalitavan ja korruption välistä suhdetta. Berntsson ja Kimberg tuovat esille poliittisten instituutioiden vaikutuksen yhteiskuntaan ja nostavat esiin huomion siitä, miten myös kaikista demokraattisimmista maista löytyy jonkin asteista korruptiota. He määrittelevät korruption hyvin pitkälti yleispätevän määritelmän mukaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttönä. Esiin nousee myös poliittisen korruption yksilön etua ajava muoto, jossa henkilö on valmis käyttämään julkista virkaa hyödyttäen omaa etuaan, joka sisältyy vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttöön.³⁶

Topi Saha keskittyy pro gradu -tutkielmassaan suomalaiseen korruption, mutta hyödyntää käsitteen määrittelyssään kansainvälistä tutkimuskenttää. Saha viittaa oikeus- ja yhteiskuntatieteilijöiden määritelmään korruption luonteesta institutionaalisenä, rakenteellisenä ja piilotettuna. Hänen tutkimuksensa keskittyy tarkkailemaan median roolia poliittisen skandaalin tulkintakehysten luojana ja välittäjänä. Sahan mukaan oikeusportaiden ja tiedotusvälineiden huomio on pitkälti keskittynyt yksittäisiin rikkomuksiin ja laajempi vallankäytön analyysi on jäänyt vähäiseksi. Korruptiokeskustelu on ollut individualismi- ja legalismilähtöistä, jossa sidonnaisuudet, kaksoisroolit, huonot hallintotavat ja hyvä veli -verkostot tekevät pimeän puoluetuen kaltaisesta yksityisen ja julkisen rajapinnassa tapahtuvasta harmaan alueen toiminnasta vaikeasti havaittavaa. On havaittu, että julkisuus ja avoimuus

---

³⁴ Klesner & Morris, 2010, 1260.

³⁵ Klesner & Morris, 2010, 1264.

³⁶ Berntsson & Kimberg, 2018, 1.

kitkevät korruptiota tehokkaasti, mutta median tulee myös muistaa vastuunsa olla langettamatta tuomioita.³⁷

Saha käyttää apunaan John Thompsonin³⁸ käsitystä korruption sisältämästä kahdesta avainelementistä, jotka ovat sääntöjen, lakien tai tapojen rikkominen julkisten velvollisuuksien hoidossa yksityisen taloudellisen tai henkilökohtaisen hyödyn saamiseksi, sekä julkiseen virantoimitukseen liitetyn rehellisyyden ja lahjomattomuuden ideaalin vääristyminen ja heikentyminen. Salmisen tapaan Saha nostaa esille apukäsitteiden roolin: Thompsonin määritelmät erottavat korruption läheisistä ja osittain päällekkäisistä käsitteistä, kuten lahjonta ja nepotismi³⁹.

Tutkielmassa esiin nostetaan myös suomalaista korruptiota tutkineen Venla Mäntysalon näkemys siitä, miten kotimaiset väärinkäytökset edustavat usein rikollisen toiminnan tai muun lainvastaisen menettelyn sijaan niin sanottua näkymätöntä, institutionaalista ja rakenteellista korruptiota. ”Mätien omenoiden” sijaan voidaan puhua ”mädästä korista”, jolloin järjestelmä on mahdollisesti korruptoitunut, vaikka organisaation ja yksilöiden toiminta tapahtuisikin sääntöjen ja lakien mukaisesti.⁴⁰

Kaikille näille lähteille yhteistä on yleispätevä käsitys korruptiosta vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttönä. Voidaan sanoa, että tämä on korruption tiivistetyin määritelmä. Huomattava ero määrittelyjen välillä muodostuu poliittisen korruption ja individualistisen korruption välille: toiset tutkijat keskittyvät instituutioiden merkitykseen ja toiset taas yksilön mahdollisuuteen vaikuttaa korruption ilmenemiseen ja siihen, miten korruptiota käsitellään. Tämä on toisaalta monimutkaista, sillä myös individualistinen korruptio voi olla poliittiseen korruptioon pohjautuvaa. On siis mahdotonta tuoda esille niin sanottua yhtä ja oikeaa määritelmää. Lisäksi on huomioitava ”positiivisen korruption” merkitys ja vaikutus käsitteeseen. Voidaan olettaa, että järjestelmä, jossa on korruptiota, mahdollistaa myös korruption hyväksikäytön. Monesti korruptiota määritellessä positiivinen korruptio jää taka-alalle, sillä korruptiota on pidetty yleisesti negatiivisena ilmiönä.

---

³⁷ Saha, 2019, tiivistelmä.

³⁸ Thompson, John B. (2000): *Political Scandal: Power and Visibility in the Media Age*. Cambridge, Polity Press.

³⁹ Nepotismi = sukulaisten suosiminen politiikassa, liike-elämässä ja muilla yhteiskunnan osa-alueilla esimerkiksi henkilövalinnoissa tai taloudellisten etujen myöntämisessä.

⁴⁰ Saha, 2019, 9.

2.2 Aiempi tutkimus

Aiempaa korruptiotutkimusta kartoittaessa voi pian huomata, että tutkimusta löytyy runsaasti niin kotimaiselta kuin kansainväliseltäkin kentältä. Tätä tutkimusta tukemaan on ollut olennaista perehtyä etenkin korruption suuriin linjoihin, poliittista korruptiota tutkivaan tutkimukseen, sekä korruption antropologiseen viitekehykseen. Viimeisimmällä viitataan juuri siihen, mitä tämä tutkimus käsittelee, eli ihmistutkimuksen ja korruptiotutkimuksen yhdistämiseen. Taustoitusta tehdessä olen pyrkinyt keskittymään korruptiotutkimuksen yleiseen viitekehykseen, ja alkuperäisaineistoni analyysi keskittyy taas yksittäisten henkilöiden kokemuksiin. Luvussa 2.1 käsittelemäni tutkimuskirjallisuuden lisäksi koen olevan syytä käsitellä seuraavia teoksia, joiden avulla olen pyrkinyt muodostamaan kokonaiskuvaa siitä, mitkä ovat korruptiotutkimuksen kentällä vallitsevat näkemykset sekä mitä etenkin Meksikosta ja korruptiosta on kirjoitettu.

Lucy Koechlinin teos *Corruption as an Empty Signifier: Politics and Political Order in Africa* vuodelta 2013 käsittelee kattavasti viimeisten vuosikymmenten korruptiotutkimusta ja korruptiota ilmiönä. Teoksen nimi viittaa korruption käsitteeseen, jonka merkitys riippuu käsitteen käyttäjästä ja vastaanottajasta. Tässä yhteydessä termi ”empty signifier” tarkoittaa siis sitä, ettei korruptiosta ole yleispätevää määritelmää, vaan sen merkitys on aina sidonnainen kontekstiin.

Teoksessa Koechlin korostaa etenkin korruption vaikutuksia kehitysmaiden oloihin, keskittyen niin valtiolliseen kehitykseen, kuin myös esimerkiksi äärimmäisessä köyhyydessä elävien huonontuvaan asemaan seurauksena korruptiosta. Teos linjaa korruptiotutkimuksen pääpiirteitä toisen maailman sodan jälkeen, josta lähtien korruption katsottiin olevan neutraali osa muuttuvia yhteiskuntia – niin sanottu kasvukipu, jota länsimaalaistuvat ja taloudellisesti teollistuvat valtiot väistämättä kokivat.

1960-luvun lopulla edesmennyt Harvardin yliopiston tutkija Samuel P. Huntington esitti ajatuksen siitä, miten sopivasti annosteltuna korruptio itse asiassa mahdollisesti edistää taloudellista kehitystä ja loppujen lopuksi hyödyttää yhteiskuntaa.⁴¹ Koechlin viittaakin teoksessaan Huntingtonin lausahdukseen korruptiosta tervetulleena voiteluaineena, joka helpottaa modernisaatiota: hän kuvaa sitä, miten aina 1980-luvun lopulle korruptio yleisesti

---

⁴¹ Huntington, 1968.

hyväksyttiin olennaisena osana modernisaatiota.⁴² Tämä osaltaan kuvaa ”empty signifier” termiä: merkitys muuttuu ja kehittyy ajan ja kontekstin muuttuessa.

Aikanaan näkemys korruptiosta modernisaatiota edistävänä tekijänä oli omiaan tukemaan kansainvälistä kauppaa ja kehitystä. Suhtautuminen korruptioon muuttui huomattavasti kylmän sodan päättymisen jälkeen, ja korruptio alettiin nähdä ennemminkin uhkana demokratialle, valtiolliselle kehitykselle ja tasa-arvolle.⁴³ Nykytutkimus korostaa näkemystä siitä, miten korruptio on noussut 1980- ja 1990-lukujen taitteen jälkeen yhdeksi merkittävimmistä valtioiden kehitystä häiritseväksi tekijäksi.⁴⁴ Viimeisen kolmen [neljän] vuosikymmenen aikana korruptiotutkimuksen kentällä kukoistaneet ja vaikuttaneet uudet teoriat sekä empiiriset tapaustutkimukset ovat lisänneet suuresti ymmärrystä korruption eri muodoista, syistä ja seurauksista.⁴⁵

Stephen Morrisin vuonna 2013 julkaistu artikkeli ”Drug trafficking, corruption, and violence in Mexico: mapping the linkages” käsittelee Meksikossa esiintyvän korruption kehitystä ja historiaa, sekä korruption, huumekaupan ja väkivallan välistä suhdetta. Morrisin tutkimuksen tarve tuo väistämättä esille sen, miten olennainen osa Meksikossa esiintyvää korruptiota huumekauppa ja siihen liittyvät ongelmat ovat.⁴⁶ Morris nostaa esille korruptiokentällä vallitsevan ristiriidan: jotkut tutkijat ovat sitä mieltä, että huumeisiin liittyvä väkivalta ja korruptio liittyvät läheisesti toisiinsa, kun taas toiset näkevät suhteen enemmänkin epäsuorana, jossa molemmat johtuvat heikoista tai tehottomista instituutioista.⁴⁷

Koechlinin tapaan Morris viittaa Huntingtonin korruptiotutkimukseen ja siteeraa sitä, miten Huntington käsitti korruption poliittisen väkivallan korvikkeena. Yleisöltä piilotettu korruptio on helpottanut eliitin välisiä järjestelyjä, joita yleisö olisi voinut pitää laittomina. Vaikka Huntington ei tässä viitannutkaan huumekauppaan, muut huumekauppaan keskittyvät kirjoitukset esittävät samanlaista suhdetta.⁴⁸

---

⁴² Koechlin, 2013, 2.

⁴³ Koechlin, 2013, 2.

⁴⁴ Koechlin, 2013, 1.

⁴⁵ Koechlin, 2013, 2.

⁴⁶ Ks. 2.3 *Meksiko ja korruptio*.

⁴⁷ Morris, 2013, 196.

⁴⁸ Morris, 2013, 202.

Jonathan Mendilowin, Ilan Pelegin ym. vuonna 2014 julkaistu teos *Corruption in the Contemporary World* on laaja-alainen tutkimus nykymaailman systemaattisesta korruptiosta ilmiönä, korruptioideoista, korruption ilmenemismuodoista sekä sen ”hotspoteista”, eli esimerkiksi valtioista tai klustereista, joissa korruptiota esiintyy huomattavasti. Teos perustuu aikaisempien ajattelijoiden, kuten Edmund Burken, poliittiseen ajatteluun integroiden useiden nykyaikaisten korruption analyttikoiden näkemyksiä, sekä tarjoaa uuden, päivitetyn teoreettisen näkökulman aiheesta.

Tämän tutkimuksen kannalta huomio kiinnittyy erityisesti Roberta Fiske-Ruscianon kirjoittamaan lukuun, ”Anthropological Approaches to Corruption”, joka käsittelee korruption antropologista viitekehystä. Korruption antropologinen tutkimus keskittyy institutionaalisen näkökulman sijasta eri yhteiskuntien korruptiolle antamiin merkityksiin ja tulkintoihin.⁴⁹ Fiske-Ruscianon mukaan historia ja nykypäivän olosuhteet ovat opettaneet meille, että poliitikot niin demokratioissa kuin autokratioissakin kiertävät lakia henkilökohtaisen edun vuoksi.⁵⁰ Hänen tulkintansa yhdistettynä yleiskuvaan korruptiotutkimuksesta antavat kattavan pohjan, jonka avulla pystyn yhdistämään haastateltavieni kokemukset korruption yleiseen viitekehukseen sekä luomaan tutkimukselle tarpeellisen kokonaiskuvan Meksikossa vallitsevasta korruptiosta sekä sen vaikutuksista ja seurauksista.

2.3 Meksiko ja korruptio

Kuten jo tutkimukseni aikarajausta perustellessa pohjustin, Meksikon syvälle juurtunut korruptio on lisääntynyt huomattavasti 1960-luvulta lähtien, jolloin julkisten varojen väärinkäyttö kiihtyi ja huumerahoista tuli yhä merkittävämpi osa valtion taloutta.⁵¹ Jatkuvan kehityksen myötä huumekauppa, huumeisiin liittyvä väkivalta, ja huumeisiin liittyvä korruptio ovat nousseet hallitsemaan Meksikon politiikkaa 2000-luvulla.⁵²

Korruptio on ilmennyt Meksikossa institutionaalisisella tasolla esimerkiksi lahjusten vastaanottamisena ja nepotismina. Yksilötasolla korruption yleisin muoto on *mordida* eli ”puraisu”, joka tarkoittaa pientä lahjusta, jolla esimerkiksi liikennesakko voidaan välttää.⁵³ Valtio on tehnyt monia lupauksia korruption kitkemisestä, mutta konkreettisia muutoksia on

---

⁴⁹ Fiske-Rusciano, 2014, 244.

⁵⁰ Fiske-Rusciano, 2014, 245.

⁵¹ Morris, 2013, 205.

⁵² Morris, 2013, tiivistelmä.

⁵³ Klesner & Morris, 2010, 1259.

tapahtunut vähän. On huomionarvoista, että sen lisäksi että korruptio on ilmiö, se on myös poliittisen vallankäytön resurssi, joka on valjastettu politikoinnin välineeksi ja retoriseksi argumentiksi. Meksikon laaja-alainen, kaikkiin vaikuttava korruptio kulminoituu valtion jatkuviin, epäonnistuviin yrityksiin kitkeä korruptiota, jonka suurin este on korruptoinut järjestelmä itse.

Monet tutkijat viittaavat korruptioon keskeisenä tekijänä, joka on helpottanut suhteellisen rauhanomaista ja väkivallatonta huumekaupan jaksoa Meksikossa instituutionaalisen vallankumouspuolueen, PRI:n⁵⁴ (*Partido Revolucionario Institucional*), pitkällä hallinnolla.⁵⁵ Puolue hallitsi Meksikoa vuosina 1929–2000. Sittenkin korruptio on kehittynyt relatiivisesti rauhallisesta, PRI:n alaisesta huumekaupasta väkivaltaisten konfliktien, järjestäytyneen rikollisuuden sekä Meksikon huumesodan keskeiseksi osaksi.⁵⁶

3 HAASTATTELUJEN ANALYYSI

3.1 Haastattelukysymykset ja haastattelujen toteutus

Haastattelulomake koostui neljästä kysymyksestä.⁵⁷ Ensimmäiset kaksi kysymystä selvittivät miten usein tutkittavat kokevat korruptiota – jos he ylipäättään kokevat sitä. Seuraavat kaksi kysymystä olivat avoimempia kysymyksiä, jotka kuitenkin ohjasivat vastauksia tutkimuskysymyksiin vastaavaan suuntaan. Kolmannella kysymyksellä haettiin tutkittavien kokemuksia siitä, miten korruptio on muuttanut heidän elämänsä aikana. Neljäs ja viimeinen kysymys kartoitti sitä, miten korruptio on mahdollisesti vaikuttanut tutkittavien elämään, uraan ja mahdollisuuksiin edetä.

Kaikki haastattelut toteutettiin sähköpostin välityksellä, ja kokosin haastattelutulokset sekä Excel-taulukoon että Word-tiedostoon, josta niiden käsittely ja analysointi on ollut sujuvaa. Kuten luvussa 1.4 pohjustin, haastattelut on toteutettu tutkittavien anonymiteetti turvaten, ja seuraavissa luvuissa tuloksia analysoidaan kokonaisuuksia muodostaen sekä yksittäisiä vastauksia analysoiden henkilötietoja mainitsematta.

---

⁵⁴ PRI = instituutionaalinen vallankumouspuolue Meksikossa.

⁵⁵ Morris, 2013, 196.

⁵⁶ Klesner & Morris, 2010, 1260.

⁵⁷ Ks. liitteet.

Kohderyhmäni muodostui neljästätoista henkilöstä, ja vastaajat ovat pääosin Chiapasin, Yucatanin sekä Chihuahuan osavaltioista. Haastateltavat valikoituivat tutkimukseen oman tuttavapiirini kautta. Tämän lisäksi sain haastateltavia yhden kontaktin kautta, eli haastateltavat on koottu joukosta vapaaehtoisia, jotka olivat tietoisia tutkimuksen aiheesta ja tarkoituksesta.

On huomioitava, että Meksiko on suuri valtio, mistä johtuen tässä tutkimuksessa tehdään osittain radikaalejakin yleistyksiä, eivätkä tutkimustulokset ole missään nimessä koko valtiota koskevia totuuksia, vaan tiettyjen alueiden asukkaiden korruptiokokemuksia. Vaikka haastateltavat nykyisin asuvat joko Pohjois- tai Etelä-Meksikossa, on osa heistä esimerkiksi opiskellut Keski-Meksikon kaupungeissa, josta johtuen katson tutkimustulosten olevan yleistettävissä koko Meksikon valtion alueelle. Vastaukset olivat myös monipuolisesti kattavia, joten niiden voidaan katsoa olevan suuntaa-antavia trendejä korruption arkikokemuksesta.

Olennaista on huomioida myös se, että kaikki tutkittavani ovat verrattain korkeasta yhteiskuntaluokasta ja tarkemmin ottaen keskiluokkaa/ylempää keskiluokkaa. Noin puolet Meksikon väestöstä elää köyhydessä, ja voidaan olettaa, että myös yhteiskunnallinen asema vaikuttaa huomattavasti korruptiokokemukseen.⁵⁸ Tämän tason tutkimuksessa on kuitenkin mahdotonta saada kaikkien ääntä kuuluviin, joten korostan sitä, että tutkimuksessa monet mutkat vedetään suoraksi ja pyritään tekemään suuntaa-antavia linjauksia.

3.2 Haastattelutulokset

Ensimmäiseen kysymykseen *Oletko kokenut korruptiota elämäsi aikana* jokainen haastateltava vastasi kyllä. Toinen kysymys kartoitti sitä, miten usein haastateltavat kokevat korruptiota. Yksi vastaajista vastasi päivittäin, neljä kerran viikkoon, kolme 1–2 kertaa kuukaudessa, kolme 2–6 kertaa vuodessa, kaksi vähemmän kuin 2–6 kertaa vuodessa ja yksi vastaajista ajoittain. Keskimääräisesti haastateltavat kokevat korruptiota siis noin neljä kertaa kuukaudessa.

---

⁵⁸ Globalis, 2016.

Diagrammi 1. Haastattelukysymys 2: Tulokset.

Avointen kysymysten kohdalla vastaukset erosivat osittain suurestikin. Ensimmäinen avoin kysymys korruption muuttumisesta tutkittavien elämän aikana keräsi sekä myönteisiä että kielteisiä vastauksia. Kymmenen vastaajista koki, että korruptio on selkeästi muuttunut heidän elämänsä aikana. Kaksi vastaajaa oli sitä mieltä, että korruptio on vähentynyt heidän elämänsä aikana. Kahdeksan vastaajista vastaavasti koki, että korruptio on lisääntynyt. Kaksi vastaajista koki, ettei korruptio ole muuttunut heidän elämänsä aikana. Tämän lisäksi kaksi vastaajaa koki korruption osittain muuttuneen ja osittain pysyneen samanlaisena, kuin heidän elämänsä aiemmissa vaiheissa.

Viimeinen kysymys *Onko korruptio vaikuttanut tai vaikuttaako edelleen koulutukseenne, tai mahdollisuuksiinne edetä urallanne ja elämässänne* keräsi myöskin vastauksia laidasta laitaan. Yksitoista vastaajista, eli lähes 80% koki, että korruptio on vaikuttanut heidän koulutukseensa tai mahdollisuuksiin edetä uralla sekä elämässä. Kolme vastaajista ei ollut havainnut vaikutuksia heidän omaan elämäänsä, vaikkakin yksi vastaajista käsitteli korruption vaikutuksia vastauksessaan yleisellä tasolla.

3.3 Haastattelutulosten analyysi

Haastattelutulokset paljastivat, että kaikki haastateltavista kokevat korruptiota. Vaikka tutkimuksen otanta rajaakin esimerkiksi köyhydessä elävät henkilöt ulos tutkimuksesta, haastateltavista löytyy niin eläköityneitä henkilöitä kuin opiskelijoitakin. Haastattelutulokset paljastavat sen, että korruptiokokemukset eivät ole sidonnaisia ikäryhmään tai asuinpaikkakuntaan. Voidaan myös olettaa, että korkean korruption valtioissa, kuten Meksikossa, äärimmäisessä köyhydessä elävät ihmiset kärsivät korruptiosta väistämättä. Näin

haastattelutuloksiin pohjautuen voidaan todeta, että korruptio on jokaisen yhteiskuntaluokan yhteinen ongelma, vaikka korruption muodot voivat vaihdella rajustikin.

Kuten pohjustin luvussa 3.2, haastateltavat kokivat korruptiota keskimäärin neljä kertaa kuussa, eli käytännössä viikoittain. Haastateltavien välillä vastauksissa oli eroja, mutta ne eivät olleet sidonnaisia ikään tai paikkakuntaan. Opiskelijat kokivat korruptiota verrattain harvemmin, kuin taas työssä olevat henkilöt. Voidaan siis päätellä, että korruptio näkyy selvemmin vasta työelämässä. Tulosten perusteella korruptiokokemukset eivät ole ikäsidonnaisia, mutta usein mahdollisesti ”elämänvaihesidonnaisia”. Olennaista on pohtia myös sukupuolen vaikutusta korruptiokokemukseen. Tässä tutkimuksessa en arvioi tuloksia sukupuolen perusteella, mutta sen mahdollinen vaikutus on tärkeää tiedostaa.

Tuloksissa huomiota herätti eläköitynyt pariskunta, joiden korruptiokokemukset erosivat huomattavasti yhteisestä asuinpaikkakunnasta, ammatista ja ikäluokasta huolimatta. Toinen haastateltavista vastasi kokevansa korruptiota kerran viikossa, ja toinen harvemmin kuin 2–6 kertaa vuodessa. Tästä voidaan muodostaa päätelmä, jonka mukaan korruptiokokemukset eivät ole suoranaisesti sidonnaisia ikään, ammattiin, asuinpaikkakuntaan tai yhteiskunnalliseen asemaan. Erot tuloksissa korostavat myös kokemusten yksilöllisyyttä: jokainen kokee tilanteet eri tavalla ja mahdollisesti myös määrittelee korruption hieman eri tavalla. Tämä voi johtaa siihen, että myös samankaltaiset kokemukset koetaan loppujen lopuksi eri tavalla – toiselle ”*mordidas*” on korruptiota, toiselle osa kulttuuria.

Osasta avointen kysymysten vastauksia välittyi kokemus siitä, että korruptiosta puhuminen koettiin hankalana ja arkana asiana. Tämä voi selittää sitä, miksi jotkut vastaukset olivat hyvin lyhyitä. Vaikka haastattelussa kehotin tutkittavia vastaamaan omin sanoin, oli avointen kysymystenkin vastauksissa muutamia yhden tai kahden sanan vastauksia. Lyhyet vastaukset voivat johtua mahdollisesta stigmasta aiheen ympärillä – kun tabuna pidetystä aiheesta puhutaan, monet voivat kokea olevan helpompaa vaieta, kuin käsitellä avoimesti arkoja aiheita.

*”Maassamme korruption katsotaan olevan ”osa järjestelmää”, niin kuin se olisi ainut tapa hallita meitä.”*⁵⁹

---

⁵⁹ Alkuperäinen sitaatti: ”En nuestro país, la corrupción es considerada ”parte del sistema”, cómo si fuera la única alternativa para manejarlos.”

Ensimmäisen avoimen kysymyksen kohdalla *Onko korruptio muuttunut elämäne aikana, jos kyllä, miten* vastausten yleinen linja oli, että korruptiosta on tullut näkyvämpää ja se on lisääntynyt. Etenkin iäkkäämmät henkilöt kertoivat korruption olevan niin ikään osa järjestelmää ja valtion tapaa toimia. Nuoremmat henkilöt nostivat esiin sen, miten korruptio itsessään ei ole muuttunut, mutta suhtautuminen korruptioon on: nuoremmat ikäpolvet eivät enää katso korruptiota osaksi järjestelmää, vaan tiedostavat sen ongelmallisuuden ja rajoittavuuden. Vastauksista tuli ilmi, että vaikka korruption läsnäolo tiedostetaan nykypäivänä selvemmin ja siihen puututaan enemmän, on se silti niin syvällä rakenteissa, että sen muuttaminen on hidaskäyttö ja vaikea prosessi. Eräs haastateltava nosti esille sen, miten etenkin valtiolliset yritykset ovat monesti korruptoituneita, jolloin yksilötasolla on vaikea saada tilanteeseen muutosta.

”Hallinnointi- ja koulutusjärjestelmä oli niin korruptoitunut, että koettiin helpommaksi erottaa minut virastani, kuin tutkia ja tunnustaa järjestelmän ongelmat.”⁶⁰

Vastaajista suurin osa koki, että korruptio on vaikuttanut heidän mahdollisuuksiinsa edetä uralla ja elämässä. Haastattelutuloksista kävi ilmi kokemus siitä, että korruptio heikentää elämänlaatua – korruptio on vaikuttanut kaikkiin vähintään epäsuorasti, sillä esimerkiksi infrastruktuuri, instituutiot ja palvelut kärsivät valtion ja osavaltioiden korruptoituneesta hallinnosta. Useat vastaajat nostivat esille sen, miten korruption seurausten tullessa näkyväksi sisäistää sen, että on kasvanut ympäristössä, jossa korruptio on ollut ikään kuin normi.

”Urani aikana raportoin kaupungin lehdessä useita tapauksia virkamiesten nepotismista, korruptiosta ja huonosta hallinnosta, josta johtuen minua vainottiin ja arvosteltiin.”⁶¹

Meksikossa korruption kerrotaan olevan osa byrokratiaa, jota ilman valtio ei välttämättä toimisi, joten ihmiset ovat sopeutuneet korruptioon. Myös tämä perustelee käsitystä siitä, että korruptio vaikuttaa jokaisen meksikolaisen elämään. Esiin nousi esimerkiksi yrittäjien henkilökohtaiset suhteet osavaltion hallintoon, jotka edesauttavat yrityksen kasvua ja menestystä. Konkreettisenä esimerkkinä tästä toimii alkoholilupien saaminen ravintolalle

---

⁶⁰Alkuperäinen sitaatti: ”Estaba tan corrupto el sistema administrativo y educativo que prefirieron removerme del puesto directivo, cuál era más fácil, que hacer una investigación y acuse del problema.”

⁶¹ Alkuperäinen sitaatti: ”Durante mi vida laboral, denuncié en el periódico de la ciudad, diversos actos de funcionarios de nepotismo, corrupción y malos manejos, fui perseguido y juzgado por ello.”

epävirallista reittiä. Yksi vastaajista nosti esiin sen, että vaikka tiedostaa olevansa etuoikeutetussa asemassa kasvetuaan varakkaassa perheessä, on hän huomannut konkreettisesti elämässään, miten valtio väärinkäyttää esimerkiksi verotuloja. Sillä määrällä mitä hyvätuloiset maksavat veroja, olisi mahdollista parantaa kaikkien elinoloja esimerkiksi käyttämällä verotuloja koulutuksen ja infrastruktuurin kehittämiseen. Esiin nousi myös se, miten räikeästi valtiolle myönnettyjä rahoja voidaan väärinkäyttää – esimerkkinä tapaus vuodelta 2017, kun syöpäsairaiden lasten hoitoon tarkoitetut varat päätyivät poliitikkojen käyttöön ja syöpälääkkeitä korvattiin muun muassa vedellä.

”Täällä voit työskennellä 16 tuntia päivässä ilman että se näkyy elämänlaadussa.”⁶²

Haastattelutulosten mukaan korruption vaikutukset olivat kaikista näkyvimpiä työelämässä. Yksi haastateltavista kertoi joutuneensa sulkemaan ja myymään menestyneen yrityksen, sillä hän ei halunnut olla osallinen sektorinsa korruptoituneeseen toimintaan. Myös nepotismin ja tuttavien suosimisen yleisyys korostui – useissa vastauksissa kerrottiin siitä, miten suhteet menevät tietotaidon ohi lähes jokaisella alalla. Eräs tutkittava oli saanut potkut työstään, kun hän toi ilmi koulutusjärjestelmän olleen korruptoitunut. Hänen mukaansa koulun hallinto koki helpommaksi erottaa epäkohtia esille tuoneen rehtorin, sen sijaan että he olisivat tutkineet asiaa ja puuttuneet korruption. Esiin nousi myös se, miten usein työntekijöiden oikeuksia poljetaan eikä tehdystä työstä aina saa sitä palkkaa tai kiitosta, mikä kuuluisi saada.

Vaikka neljästätoista haastateltavasta vain kaksi koki, että korruptio ei ole vaikuttanut heidän elämäänsä ja mahdollisuuksiin edetä ollenkaan, on osuus kuitenkin pieni kokonaiskuvaa miettiessä. Eroihin korruptiokokemuksissa vaikuttaa etenkin elämänvaihe ja alueelliset erot. Sen lisäksi, että vanhemmat ihmiset ovat pidemmän elämänsä vuoksi kerenneet kokea monimuotoisempaa korruptiota suuremmissa määrissä, korostuu myös se, miten sukupolvien välillä eroihin vaikuttaa korruption näkyvyys etenkin työelämässä. Haastattelutuloksista ei käy ilmi, että korruptio olisi vaikuttanut yhtenkään tutkittavan opintoihin. Elämänvaiheen lisäksi myös alueelliset erot ja sukupuoli on otettava huomioon, mutta tässä tutkimuksessa ne eivät kuitenkaan ole suuressa roolissa, sillä tutkimustulosten perusteella korruptiokokemukset ovat melko samankaltaisia kaikki seikat huomioon ottaen.

---

⁶² Alkuperäinen sitaatti: ”Aquí puedes trabajar 16 horas al día y no se refleja en tu calidad de vida.”

Haastattelutuloksissa ei noussut esille yhtään esimerkkiä poliittisesta korruptiosta tai siitä, että joku haastateltavista olisi hyötynyt korruptiosta. Positiiviset vaikutukset ovat kuitenkin luultavasti piilossa ja on syytä pohtia, voiko lyhyet vastaukset kertoa jotain siitä, että taustalla olisi mahdollista ”positiivista korruptiota”. Oletettavasti haastateltavat eivät ole halunneet myöntää hyötynensä korruptiosta, sillä tämä luultavasti tarkoittaisi sitä, että he ovat itse olleet jollain tavalla osana rikollista toimintaa. Myös tämä todentaa korruption kompleksia olemusta: monissa tapauksissa korruptiota pyritään piilottelemaan eikä siitä aina kyetä puhumaan suoraan.

3.4 Haastattelutulokset suhteessa tutkimuskirjallisuuteen

Korruption luonne nousi esiin osittain sellaisena, kuin Samuel Huntington sitä 1960-luvulla kuvasi.⁶³ Etenkin vanhemmat haastateltavat näkivät korruption enemmänkin välttämättömyytenä kuin ongelmana, tosin monet kertoivat myös sisäistäneensä korruption ongelmallisuuden viime vuosien aikana, kun korruptiosta on pyritty tekemään näkyvämpää. Toisaalta haastattelutulokset haastavat Huntingtonin näkemyksen siitä, miten sopivassa määrin korruptiolla voi olla huomattavasti positiivisia vaikutuksia. Todellisuudessa voi olla mahdotonta pitää yllä tätä niin sanottua sopivaa määrää korruptiosta. Saattaa olla, että korruptoitunut järjestelmä toimii paremmin korruptoituneena, sillä siihen on totuttu. Korruptoituneen järjestelmän muuttaminen perustavanlaatuisesti etenkin Meksikon kokoisessa valtiossa on äärimmäisen hankalaa, ja myös tutkittavien mukaan monet kokevatkin helpommaksi sopeutua tilanteeseen. Tämä ei kuitenkaan poissulje sitä seikkaa, että täysin ilman korruptiota järjestelmä olisi mahdollisesti enemmän valtion ja sen asukkaiden yleistä hyvinvointia edistävä, kun varat keskitettäisiin esimerkiksi jo useasti esille nousseen infrastruktuurin kehittämiseen.

Koehlinin tutkimus korruptiosta ilmiönä ja etenkin sen historiasta nousee esiin useissa haastattelun vastauksissa: muutos 1990-luvulle siirtyessä on huomattavissa tutkittavien vastauksissa siitä, miten he ovat muutokset korruption ilmenemisessä kokeneet.⁶⁴ Suurin osa haastateltavista on ollut 20–30-vuotiaita, kun näkemys korruptiosta muuttui yleisesti negatiivisemmäksi. Monet ovat tässä iässä siirtyneet työelämään ja on mahdollista, että myös korruption tullessa heille näkyvämmäksi työelämän kautta, on siihen suhtautuminenkin muuttunut.

---

⁶³ Huntington, 1968.

⁶⁴ Koehlin, 2013, 2.

Monissa vastauksissa nousi esiin niin sanotut *mordidat*, eli pienet lahjukset, joilla esimerkiksi liikennesakko voidaan välttää. Meksikon korruptiota tutkittaessa käy ilmi, että pienet lahjukset ovat korruption yksi yleisimpiä ja helpoiten havaittavia muotoja.⁶⁵ Etenkin Meksikoa koskeva tutkimuskirjallisuus nosti esille huumekaupan ja korruption välisen yhteyden. Haastattelutuloksissa ei kuitenkaan noussut esiin mitään huumekauppaan tai siitä aiheutuvaan väkivaltaan viittaavaa. Näin ollen voin todeta, että huumekaupan ja korruption välinen suhde ei ole ainakaan suoranaisesti vaikutuksessa meksikolaisten arkeen. Tämä ilmentää sitä, miten huumekaupan mukana tuleva korruptio on medialle sopivaa ja monia ihmisiä kiinnostavaa, kun taas korruption arkisemmat muodot, jotka vaikuttavat kaikkien elämään, eivät ole niin huomiota herättäviä. Kun otetaan huomioon hallinnon rooli huumekaupassa, voidaan muodostaa epäsuora yhteys myös vaikutuksiin koskien koko valtion hyvinvointia – samoin kun huomioitaessa verotulojen väärinkäyttö ja hallinnon suhde huumekauppaan, voidaan todeta, että myös huumekaupan vaikutukset koskevat lähes jokaista meksikolaista.

4 PÄÄTÄNTÖ

Meksikolaisten korruptiokokemukset ovat liitettävissä korruptiotutkimuksen yleiseen viitekehukseen ja ne ilmentävät myös korruption antropologista viitekehystä. Haastatteluissa esille nousevat kertomukset ikään kuin tuovat nämä kaksi viitekehystä yhteen: ne kuvaavat korruptoituneen valtion ja instituutioiden vaikutusta ja seurauksia, sekä tuovat ilmi yksilöiden näkökulmia ja sanoittavat lähes kaikille yhteisiä kokemuksia korruptiosta.

Aikarajauksena vuodet 1960–2020 onnistuu tuomaan esiin huomattavan muutoksen korruption suhtautumisessa. Sotien jälkeinen modernisaatio sekä niin sanotun kolmannen maailman kehitys ja muutokset valtioiden rakenteissa – esimerkiksi demokratisoituminen – ovat vaikuttaneet korruptiokäsityksiin ja sitä kautta myös korruptiokokemuksiin. Tutkimuksessa käy ilmi selkeästi se, miten vanhemmat sukupolvet ovat kokeneet muutokset korruption suhtautumisessa radikaalimmin, samalla kun murroksen aikana tai sen jälkeen syntyneet ihmiset ovat kasvaneet suhtautumaan korruption jo lähtökohtaisesti negatiivisesti.

”Korruptio on ongelma, joka maamme on ratkaistava, jotta se pystyisi kasvamaan ja kehittymään.”⁶⁶

---

⁶⁵ Klesner & Morris, 2010, 1259.

⁶⁶ Alkuperäinen sitaatti: ”La corrupción es un tema a resolver para que nuestro país pueda crecer y mejorar.”

Korruptoituneen hallinnon seuraukset näkyvät meksikolaisten arjessa päivittäin: infrastruktuuri ja instituutiot eivät pääse kehittymään, eivätkä kansalaiset aina pääse käyttämään tarvitsemaansa palveluita sillä tasolla, jonka valtion resurssit todellisuudessa mahdollistaisivat. Todellisuudessa perustavanlaatuisten muutosten tekeminen on kuitenkin hankalaa, kuten tutkimuksessa esitelty tapaus korruptioon puuttumisesta kertoo.

Voidaan todeta, että Meksikossa korruptio on suuri ja kaikkia koskettava kompleksinen ongelma. Vaikka tämä tutkimus onkin otannaltaan hieman rajallinen, yleisimmät korruption muodot sekä niiden vaikutukset nousevat haastattelutuloksissa esiin ja erot tutkittavien välillä ovat melko pieniä, josta johtuen yleistysten tekeminen on mahdollista. Meksikolaiset kokevat korruptiota arjessaan useita kertoja kuukaudessa, ja korruptio vaikuttaa lähes jokaiseen osa-alueeseen tutkittavien elämässä. Korruptio heikentää elämänlaatua ja on erittäin näkyvää etenkin työelämässä. Korruptiolle annetut merkitykset ja korruptiokokemukset ovat haastattelutulosten perusteella kansallisia ja vaikuttavat jokaisen meksikolaisen arkeen.

5 LÄHTEET

Alkuperäislähteet

Haastatteluaineisto

Kirjallisuus

Barcham, M., Hindess, B. & Larmour, P. (2012). *Corruption: Expanding the focus*. Australian National University E Press.

Berntsson Philip och Kimberg Lukas. (2018). *Valsystem & Korruption*. Lund University Libraries.

Clammer, J. (2012). *Corruption, Development, Chaos and Social Disorganisation: Sociological reflections on corruption and its social basis*. In Barcham M., Hindess B., & Larmour, P. (2012). *Corruption: Expanding the focus*. Australian National University E Press.

Fiske-Rusciano, R. (2014). *Chapter 12: Anthropological Approaches to Corruption*. Teoksessa Mendilow, J., & Peleg, I. (Eds.). (2014). *Corruption in the contemporary world : Theory, practice, and hotspots*. ProQuest Ebook Central <https://ebookcentral.proquest.com>

Fingerroos, O., Peltonen, U., Haanpää, R., Portelli, A., Kalela, J., Korhonen, P., . . . Tuomaala, S. (2006). *Muistitietotutkimus: Metodologisia kysymyksiä*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2004). *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Yliopistopaino.

Huntington, S. P. (1968). *Political order in changing societies*. Yale University Press.

Hyvärinen, Matti, Nikander, Pirjo & Ruusuvaara, Johanna (toim.) 2019: Tutkimushaastattelun käsikirja. Vastapaino.

Häkkinen, Antti & Salasuo, Mikko (toim.) 2013: Salattu, hävetty, vaiettu. Miten tutkia piilossa olevia ilmiöitä. Vastapaino.

Koehlin, L. (2013). *Corruption as an Empty Signifier: Politics and Political Order in Africa*. LEIDEN; BOSTON: Brill. Retrieved April 15, 2021, from <http://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctv4cbgjx>

Koskivirta, A., Eilola, J. & Lindman, S. (2017). *Historiantutkimuksen etiikka*. Gaudeamus.

Mendilow, J., & Peleg, I. (Eds.). (2014). *Corruption in the contemporary world : Theory, practice, and hotspots*. ProQuest Ebook Central <https://ebookcentral.proquest.com>

Morris, Stephen D. (2009). *Political corruption in Mexico. The Impact of Democratization*. Boulder, Colorado. Lynne Rienner Publishers.

Morris, Stephen D., and Joseph L. Klesner. "Corruption and Trust: Theoretical Considerations and Evidence From Mexico." *Comparative Political Studies* 43, no. 10 (October 2010): 1258–85. <https://doi.org/10.1177/0010414010369072>.

Morris, Stephen D. (2013). Drug trafficking, corruption, and violence in Mexico: mapping the linkages. *Trends Organ Crim* 16, 195–220. <https://doi.org/10.1007/s12117-013-9191-7>

Pohjolainen, Teuvo. (2012). *Korruptio, laki ja etiikka*. Teoksessa *Julkista - yksityistä; millaisissa rakenteissa?* Acta Wasaensia no 265. Oikeustiede 11 Julkisoikeus. Vaasa: Vaasan yliopisto, 366–377.

Rossi, Leena. (2009). *Haastattelija dilemma: olenko minä oikea henkilö haastattelemaan tätä kertojaa?* Sananjalka 51, 99–109.

Rothstein, B. (1998). *Just institutions matter: The moral and political logic of the universal welfare state*. Cambridge University Press.

Salminen, A. (2018). *Rehellisyys maan perii. Tutkimus hyvästä hallinnosta ja korruption torjunnasta*. Helsinki: Edita.

Saha, T. (2019). *Poliittisen skandaalin kehykset. Noppa-juttu lehdistössä ja suomalaisen korruption kätketty luonne*. Pro gradu -tutkielma.

Thompson, John B. (2000): *Political Scandal: Power and Visibility in the Media Age*. Cambridge, Polity Press.

Viitanen, M. (2011). *Lasten kokemuksia tutkimushaastattelusta. Miten lapset kokemuksistaan kertovat?* Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto.

Muut

Globalis – Suomen YK-liitto. (2016). *Meksiko*. Viimeksi päivitetty: 24.08.2016. Haettu osoitteesta <https://www.globalis.fi/Maat/meksiko> Katsottu viimeksi 5.4.2021.

Secretaría de la Función Pública. (2013). *Definición de corrupción*. Gobierno de México. Haettu osoitteesta <https://www.gob.mx/sfp/documentos/definicion-de-corrupcion>. Katsottu viimeksi 5.5.2021.

Suomen Kuntaliitto. (2019). *Korruptio ja eettisyys*. Haettu osoitteesta <https://www.kuntaliitto.fi/laki/kunnan-toimielimet-ja-johtaminen/korruptio-ja-eettisyys>. Katsottu viimeksi 9.3.2021.

LIITTEET

Liite 1. Alkuperäinen haastattelulomake

LA ENCUESTA

Por favor, conteste todas las siguientes preguntas. Puede mandar las respuestas aparte o editar este documento.

Su información – toda la información será anónima y no estará incluida en la investigación. La usaré para comparar la situación entre las ciudades y las generaciones.

Nombre completo:

El año de nacimiento:

Ocupación o el lugar de estudiar y carrera:

La ciudad donde vive:

Pregunta 1:

Conteste SÍ o NO.

¿Ha experimentado corrupción en su vida?

Pregunta 2:

Elija una opción.

¿Con qué frecuencia experimenta corrupción en su vida diaria?

1. Cada día
2. 2 - 5 veces a la semana
3. Una vez a la semana
4. Una o dos veces al mes
5. 2 – 6 veces al año
6. Menos que 2 – 6 veces al año

7. Otra opción:

Pregunta 3:

Conteste a la pregunta con sus propias palabras.

¿La corrupción ha cambiado durante su vida? Si la respuesta es sí, ¿cómo ha cambiado?

Pregunta 4:

Conteste a la pregunta con sus propias palabras.

¿Usted siente que la corrupción ha afectado o afecta a su educación o a sus posibilidades de avanzar en su carrera o en su vida?

Liite 2. Käännetty haastattelulomake

HAASTATTELULOMAKE

Olkaa hyvät ja vastatkaa seuraaviin kysymyksiin. Voitte lähettää vastaukset joko erillisessä tiedostossa tai muokata oheista tiedostoa

Yhteystiedot – kaikki tiedot tulevat pysymään anonyymeinä eikä niitä sisällytetä tutkimukseen. Käytän tietojanne korruptiotilanteen vertailuun kaupunkien ja ikäluokkien välillä.

Nimi:

Syntymävuosi:

Ammatti tai opiskelupaikka:

Asuinpaikkakunta:

Kysymys 1:

Vastatkaa KYLLÄ tai EI:

Oletteko kokeneet korruptiota elämäne aikana?

Kysymys 2:

Valitkaa yksi vaihtoehdoista.

Miten usein koette korruptiota arjessanne?

1. Joka päivä
2. 2 – 5 kertaa viikossa
3. Kerran viikossa
4. Yksi tai kaksi kertaa kuukaudessa
5. 2 – 6 kertaa vuodessa
6. Vähemmän, kuin 2 – 6 kertaa vuodessa
7. Muu:

Kysymys 3:

Vastatkaa kysymykseen omin sanoin.

Onko korruptio muuttunut elämäne aikana? Jos vastauksenne on kyllä, miten korruptio on muuttunut?

Kysymys 4:

Vastatkaa kysymykseen omin sanoin.

Onko korruptio vaikuttanut tai vaikuttaako edelleen koulutukseenne, tai mahdollisuuksiinne edetä urallanne ja elämässänne?